

FINANSAL HİZMETLER

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

Abdulkadir KAHRAMAN
Vergi Ortağı

VERGİ

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

- **Finansman Giderleri**
- **Emtia Değer Düşüş Karşılıkları**
- **Amortisman uygulamaları**
- **Şüpheli ve Değersiz alacaklar**
- **Birleşme ve satın almalarda zarar mahsubu**
- **Sözleşme serbestisi ve kur sabitleme**
- **Teknik iflas hali**
- **Nakit yönetimi**
- **Yurtdışı faaliyet yapılandırılmaları**
- **Sat ve geri kirala işlemleri**

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

- **Finansman giderleri**

- **İktisadi kıymetler ile ilgili finansman giderleri**
 - **İktisadi kıymetin satın alındığı dönemin sonuna kadar oluşan finansman giderleri (faiz ve kur farkı gibi), sabit kıymetin maliyetine intikali zorunlu,**
 - **Sonraki yıllara ait tutarların ilgili yıllarda gider yazılması veya maliyete intikali ihtiyari,**
- **Satın alınan emtia ile ilgili finansman giderleri**
 - **Emtianın işletme stoklarına girdiği ana kadar oluşan kur farklarının maliyete intikali zorunlu,**
 - **Stokta kalan kısım ile ilgili olarak daha sonra ortaya çıkacak kur farklarının ilgili yıllarda gider yazılması veya maliyete intikal ettirilmesi mümkün,**
 - **Krediler için ödenen faiz ve komisyon giderlerinden dönem sonu stoklarına pay verilmesi zorunlu değil. Söz konusu ödemeler doğrudan gider olarak kaydedebilir veya isteyenler stokta kalan emtiaya isabet eden kısmı maliyete dahil edebilir,**

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

- **Finansman giderleri**
 - **İştirak hisseleri ile ilgili finansman giderleri**
 - **5422 sayılı Kanun (1.1.2006 öncesi uygulama)**
 - **İştirak hissesi alımıyla ilgili finansman giderleri (faizler ve kur farkları) kurum kazancının tespitinde gider niteliğinde (İştirak hissesi alımıyla ilgili finansman giderleri aktifleştirilmeden gider yazılmalı),**
 - **Maliye İdaresi uygulaması ve Yargı kararları aynı paralelde**
 - **Denetim elemanları?**
 - **5520 sayılı Kanun (1.1.2006 sonrası uygulama)**
 - **İştirak hissesi alımıyla ilgili finansman giderleri (faizler ve kur farkları) kurum kazancının tespitinde gider niteliğinde (İştirak hissesi alımıyla ilgili finansman giderleri aktifleştirilmeden gider yazılmalı),**

• Emtia Değer Düşüklükleri

- Emtianın maliyet bedeli ile kıyaslandığında, değerlendirme günündeki satış bedelleri %10 ve daha fazla bir değer kaybetmiş ise; maliyet bedeli yerine “emsal bedeli ölçüsü” (“maliyet bedeli esası” veya “2. sıra” hariç) uygulanabilir (mamuller için de uygulanabilir),
 - Değer düşüklüğünde uygulanabilecek emsal bedel sırası
 - Ortalama fiyat esası
 - Aynı cins ve nevideki mallarda, emsal bedeli bu satışların miktar ve tutarına göre hesaplanır,
 - Aylık satış miktarının, emsal bedeli tayin olunacak her bir malın miktarına göre % 25'ten az olmamalı
 - Takdir esası
 - Emsal bedeli takdir komisyonunca takdir yolu ile belirlenir,
 - Takdir komisyonu bedeli tespit ederken, maliyet bedeli ve piyasa kıymetleri araştırılarak yapılır

- **Amortisman uygulamaları**

- **İktisadi ve teknik bütünlük içinde olan iktisadi kıymetler normal veya azalan bakiyeler yöntemlerinden sadece biri kullanılarak amortisman ayrılır,**
 - **Normal amortisman yöntemi ile amortisman ayrılmaya başlandıktan sonra bu yöntemden dönülemez,**
 - **Azalan bakiyeler yöntemine göre amortisman ayrılmaya başlandıktan sonra, normal amortisman yöntemine geçilebilir. Ancak, yöntem değişikliği ilgili yılın beyannamesi veya beyannameye ekli bilançoda belirtilir,**
- **Azalan bakiyeler yönteminden normale dönmenin avantajları?**
- **Amortisman ayrılması zorunlu mu?**

- **Şüpheli alacak karşılığı**

- **Şahsi kefalet halinde, kefilin mal varlığını aşan alacak kısmı için karşılık ayrılabilir**

- **Değersiz alacak**

- **Hem borçlu hem de kefil hakkındaki yasal takip sonuçsuz kaldığında alacak şüpheli halden çıkıp, değersiz alacak haline gelmekte,**
- **Alacaklı ve borçlunun her türlü muvazaadan arı olarak anlaşmaları (sulh olmaları) ve bu anlaşmanın noterde düzenlenmesi halinde, söz konusu belge değersiz alacağa ilişkin kanaat verici belge olarak kabul edilir mi?**
- **Değersiz alacak durumunda, borçlunun bu belgeye istinaden alacaklının tahsilinden vazgeçtiği borcu için “vazgeçilen alacaklara ilişkin hükme uyulur,**

- **Zarar mahsubu**

- **Devir veya tam bölünme sonucu varlıkları devralan kurumlar, “devrolan” kurumların zararlarını belli sınırlamalarla mahsup edebilir;**
 - **Mahsup edilecek zararın sınırı;**
 - **Devrolan kurumun devir tarihindeki öz sermayesi,**
 - **Tam bölünen kurumun bölünme tarihindeki öz sermayesi ve devralınan kıymetle orantılı zarar kısmı,**
- **Öz sermaye tutarının sıfır veya negatif olması halinde zarar mahsubu mümkün değil,**
- **Zarar mahsubu için “aynı faaliyete devam” şartı aranmakta,**
- **Mahsup edilebilecek zararlar, hangi hesap dönemine ait olduğu devralan kurumların beyannameleri ekinde ayrıca bildirilmek şartıyla, mükelleflerce serbestçe belirlenebilir,**

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

Mahsup sınırı:

	(Milyon TL)
Devrolan kuruma ait zarar tutarı	345,50
Devrolan kurum öz sermayesi	124,20
Mahsup sınırı	124,20
Mahsup edilemeyecek zarar	221,30

- Mahsup sınırı yükseltilebilir mi?

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

Mahsup edilecek zararın serbestçe belirlenmesi:

Hesap Dönemi	Son Mahsup Yılı	Tutar (Milyon TL)
2004	2009	33,45
2005	2010	75,60
2006	2011	103,95
2007	2012	98,50
2008	2013	34,00
Toplam		345,50

- Mahsup edilecek **124,20** milyon TL zararın belirlenmesi serbest

• Sözleşme serbestisi ve kur sabitleme

- “Herkes dilediği alanda çalışma ve sözleşme hürriyetlerine sahiptir”
- Sözleşme serbestisinin sınırları;
 - “Hukuka aykırılık” (hukuk kuralları veya kanuna muhalefet)” hali,
 - “Ahlaka aykırılık” (ahlaka ve adaba veya kamu düzenine ya da kişilik haklarına aykırı olmayan) hali,
 - “İmkansızlık” hali,
- Sözleşme serbestisi ilkesi gereği, akdin tarafları yabancı para cinsinden alacak ve yükümlülükleri serbestçe belirleme hakkına sahip,
- Uygulanacak kurun belirlenmesinde muvazaa olmamalı (çok yüksek veya düşük kurlar belirlenmesi),

• Teknik iflas hali

- Zarar, işletmenin aktif değerlerinde ya da öz varlığında çeşitli nedenlerle meydana gelen erimeyi ya da küçülmeyi ifade eder,
- Teknik iflas zararın hukuki sonucu olarak tanımlanabilir,
- Teknik iflasın 3 ana kriteri;
 - Son yıllık bilançoda şirket esas sermayesinin %50'sinin karşılıksız kalması,
 - Yönetim kurulunca hazırlanan ara bilançoda şirket esas sermayesinin 2/3'ünün karşılıksız kaldığının tespit edilmesi,
 - Şirket aktiflerinin, alacaklıların alacaklarını karşılanmasında yetersiz kalması,

- **Teknik iflas hali**

- Tespit görevi “Yönetim Kurulu”na ait,
- “Yönetim Kurulu” işletmenin yıllık (dönem sonu) bilançosundan cari ve/veya varsa geçmiş yıl zararlardan dolayı, esas sermayeye sahip işletmelerde esas sermayenin (kayıtlı sermayeye sahip işletmelerde çıkarılmış sermayenin) en çok %50 karşılıksız kaldığını tespit ettiğinde;
 - Durumu yıllık faaliyet raporu veya,
 - Bizzat düzenleyeceği başkaca bir özel raporla dönem sonu bilançosu ile kar ve zarar hesabının ibra edileceği olağan genel kurul toplantısında tüm ortakların bilgisine arz eder,

- **Teknik iflas halinde alınacak önlemler**

- **Aktiflerin değerlendirilmesi**

- Şirket başvurusu üzerine mahkemece bilirkişi veya bilirkişilerce işletmenin aktifte kayıtlı bulunan tüm varlıkları rayiç (gerçek satış) fiyatlarla değerlendirilir,
- Değerlendirme sonucunda tespit edilen aktif değer toplamının, işletmenin birikmiş toplam zararlarının esas sermaye ile karşılaştırılır, esas sermayenin $2/3$ ünün kaybı halinde sermaye azaltma veya yeterli tutarda sermaye artırım yoluna gidilir,

- **Teknik iflas halinde alınacak önlemler**

- **Sermaye azaltma veya artırma hali**

- Yönetim kurulu, belirtilen zararı en aza indirmeyi sağlamak için; yeterli tutarda bir sermaye artırıma veya esas sermayenin kaybolan tutarı kadar sermaye azaltmayı genel kurula önerir,
- Sermaye artırımında “ortaklara borçlar – krediler” kaynak olarak kullanılabilir,

- **Teknik iflas halinde alınacak önlemler**

- **Zarar telafi fonu**

- Esas sermayenin $\frac{2}{3}$ ünün kaybı halinde ortaklar “zarar telafi fonu” oluşturabilir,
- Fona bütün ortakların katılımı şarttır,
- Fon karşılığında hisse senedi çıkartılamaz,
- “Zarar telafi fonu” ile esas sermayenin $\frac{1}{3}$ oranına ulaşıldıktan sonra sermaye artırılabilir
- Teknik iflas hali ortadan kalktığıında “Fon” tutarı işletmeden çekilebilir,

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

Mali Tablo Hesap Grubu	31.12.200X			31.03.200X+1		
A- Öz sermaye	100	50	(30)	70	50	(70)
B-Esas Sermaye	200	200	200	200	200	200
C- Birikmiş Zarar	100	150	160	140	160	120
Öz sermaye sermaye (A/B)	0,50	0,25	-	0,35	0,25	-
Birikmiş Zarar / Esas sermaye (C/B)	0,50	0,75	0,80	0,70	0,80	0,60

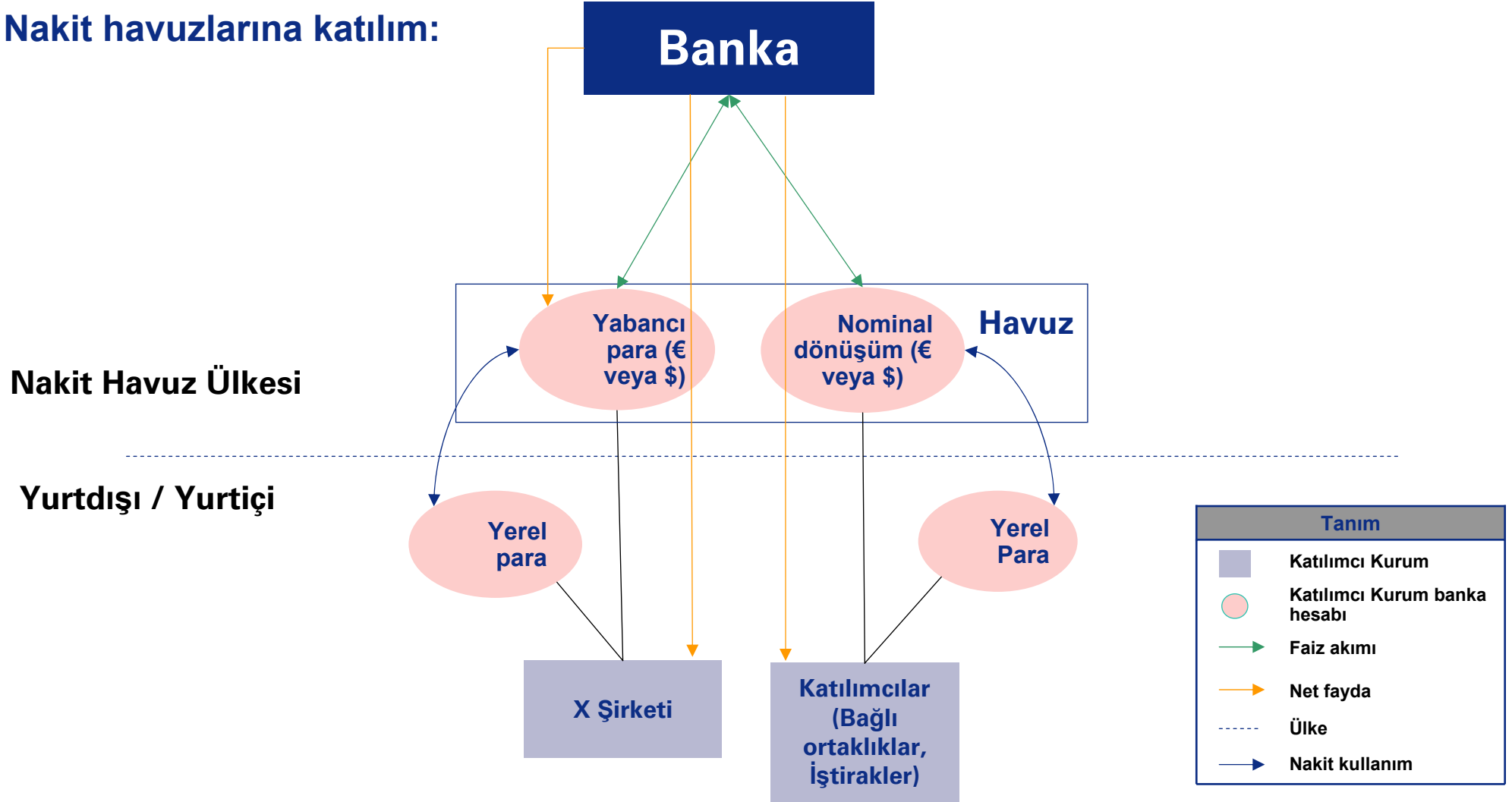
- **31.12.200X tarihinde işletme 1. kolonda sermayesinin yarısını; 2.de $\frac{3}{4}$ 'ünü; 3. kolonda ise, öz sermaye negatif olup tamamını kaybetmiş ve sermaye kaybı 31.03.200X+1 tarihli ara dönemde mevcut**

• Nakit yönetimi

- **Nakit fazlalığı halinde alternatifler**
 - Nakit havuzlarına katılım,
 - Kar dağıtımı,
 - Sermaye azaltımı,
- **Nakit ihtiyacı halinde alternatifler**
 - Nakit havuzlarına katılım,
 - Ortaklardan veya ilişkili kişilerden borçlanma,
 - Sermaye artırımı,

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

Nakit havuzlarına katılım:

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

- **Nakit yönetimi**

- **Nakit fazlalığı halinde alternatifler**

- **Nakit havuzlarına katılımıda özellikli konular**

- **Kambiyo mevzuatı,**
- **Örtülü sermaye ,**
- **Transfer fiyatlaması yolu ile örtülü kazanç dağıtımı,**
- **Stopaj ve diğer vergisel yükümlülükler (damga vergisi, KDV),**

- **Kar dağıtımı**

- **Ticari kar gereği: Kar dağıtabilmek için ticari kar gerekli**
- **Vergi yükü: Kar dağıtımında ortağın durumuna bağlı olarak (gerçek kişi, vergiden muaf kurum veya dar mükellef) kar dağıtım stopajı veya istisna stopajı şeklinde ilave vergi yükü doğabilir**

- **Sermaye azaltımı**

- **Mevcut sermayenin ihtiyacın üzerinde olması,**
- **Sermaye açığının (zararının) kapatılması,**
- **Diğer nedenler (bölünme, pay sahiplerinin şirketten çıkarılması),**

- **Nakit yönetimi**

- **Sermaye azaltımında sınırlar ve vergi etkisi;**

- Şirketin sermaye azaltımına konu sermayenin kaynakları.
 - Nakit artırım
 - Birikmiş karlar veya olağanüstü yedekler
 - Değerlemelerden kaynaklanan artışlar (Enf. Düzeltmeleri)
 - İstisna kazançlar (Gayrimenkul veya iştirak satış karı)
- Geçmiş yıl karlarının sermaye azaltımına konu edilmesine Gelir İdaresi'nin yaklaşımı: “... **daha önceki yıllarda şirket sermayesine eklenmiş olan geçmiş yıl karlarının, şirketin sermaye azaltımı yapması veya tasfiye edilmesi sebebiyle ortaklara dağıtılması durumunda, kar dağıtımına bağlı vergi kesintisi yapılması gerekir.**” ?

- **Nakit yönetimi**

- **Nakit ihtiyacı halinde alternatifler**

- **Nakit havuzlarına katılımda özellikli konular**

- **Kambiyo mevzuatı,**
- **Örtülü sermaye,**
- **Transfer fiyatlaması yolu ile örtülü kazanç dağıtımı,**
- **Stopaj ve diğer vergisel yükümlülükler (damga vergisi, KDV),**

- **Ortaklardan veya ilişkili kişilerden borçlanma,**

- **Banka ve finans şirketlerinden borçlanma,**

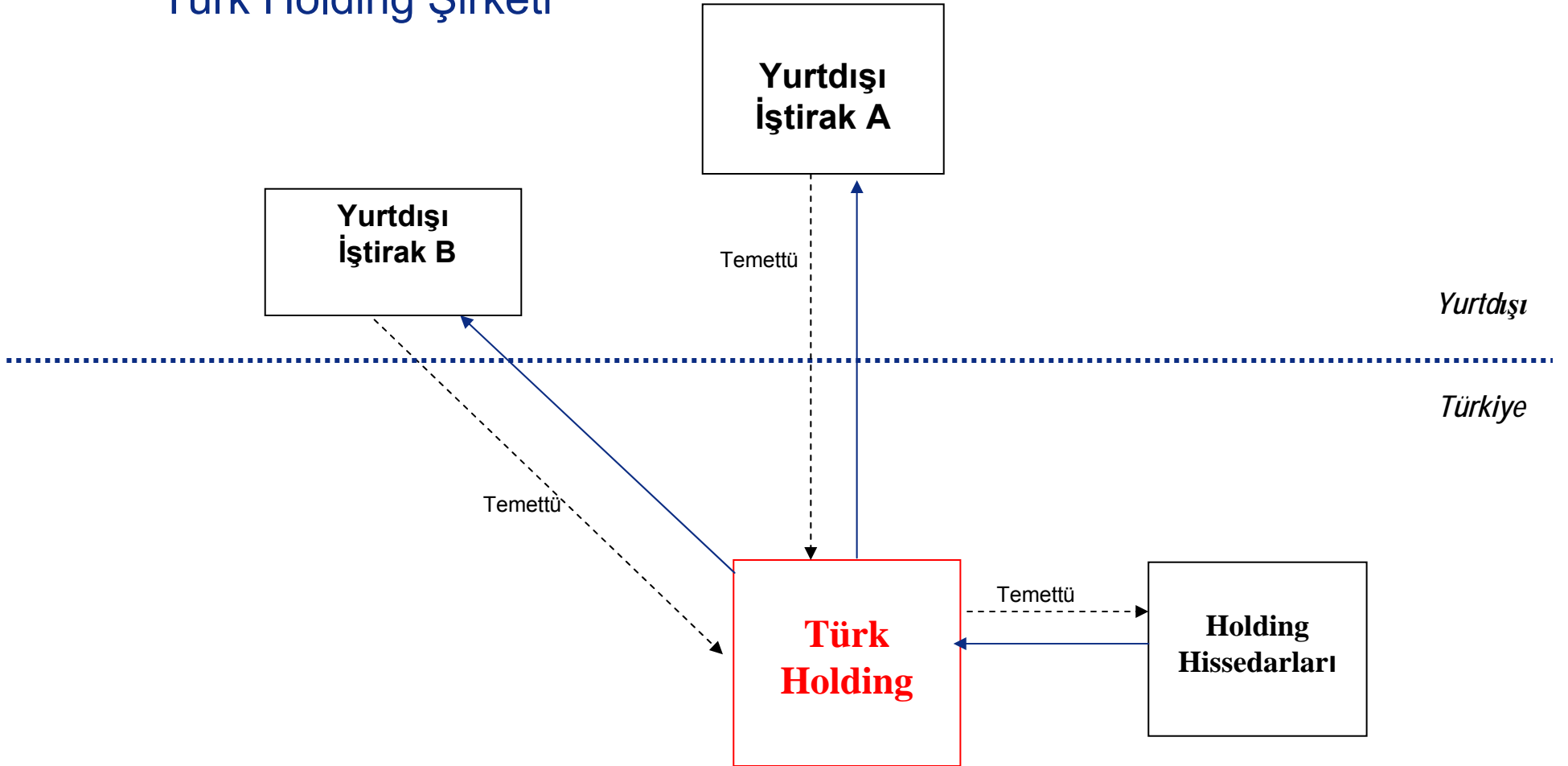
- **Sermaye artırımını:**

- **Nakit sermaye artırımını,**
- **Ortaklardan veya ilişkili kişilere olan borçların sermayeye ilavesi,**

- **Yurtdışı faaliyet yapılandırmaları**
 - **Yurtdışı faaliyetlerin Türk Holding şirketi üzerinden yapılandırılması**
 - **Yurtdışı faaliyetlerde kuruluş yeri seçiminde vergi**
 - **Çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarında temettü gelirleri vergilendirmesi**
 - **Mahsup yöntemi**
 - **İstisna yöntemi**

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

Türk Holding Şirketi

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

■ Türk holding şirketi avantajları;

■ Avantajları

- Bazı şartları taşımak şartı ile elde edilen “temettüer” (iştirak kazançları) kurumlar vergisinden istisna,
- Bazı şartları taşımak şartı ile “yurtdışı iştirak satış kazançları” kurumlar vergisinden istisna,
- Kambiyo mevzuatından kaynaklanan herhangi bir engel olmaması,

■ Dezavantajları

- Sevk ve idare,
- İştiraklerin bulunduğu ülkelerdeki mevzuat,
- İştirak kazançları nedeniyle, finansman maliyetlerinin holding bünyesinde kalması,

▪ Sat ve geri kirala işlemleri

- **Mevcut Finansal Kiralama Kanununa göre sat ve geri kiralama işlemleri yapılamaz,**
 - **Yapılan vergi incelemelerinde “sat ve geri kirala işlemleri” adi kiralama işlemi olarak nitelendirilmekte,**
 - **Vergisel avantajlar cezalı olarak talep edilmekte,**
- **Factoring ve Finansman Şirketleri ile ilgili Kanun Taslağı ile “sat ve geri kirala sözleşmeleri” finansal kiralama sözleşmesi kapsamında alınmakta,**
- **“Sat ve geri kirala işlemleri”, satıcı ve kiracıya belli bir dönem sonra geri alma hakkının da tanındığı uzun dönemli "net" kiralama olarak değerlendirilebilir,**

Kriz Ortamında Finansman ve Vergi: Fırsatlar - Engeller

- **Sat ve geri kirala işlemlerinin avantajları**
 - **Finansman ve kaynak yetersizliğine çözüm,**
 - **Vergisel avantajları,**
 - **Kurumlar vergisi,**
 - **Satıcı ve kiracı, kira giderleri kurum kazancının tespitinde kabul ediliyor,**
 - **Alıcı ve kiralayan ise, kıymet ile ilgili amortismanları kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alıyor ve kira süresince kira getirisini garanti ediyor,**
 - **Finansal kiralama şirketlerinin faaliyet artışı,**

- **The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act upon such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.**

Abdulkadir KAHRAMAN

KPMG Türkiye

Yetkin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

Telefon: +90 (212) 317 74 50

E-Posta adresi: akahraman@kpmg.com

www.kpmg.com.tr

www.kpmgvergi.com

© 2007 KPMG Cardenas Dosal, the Mexican member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International, a Swiss cooperative. All rights reserved. 23711SFO

© 2007 KPMG International. KPMG International is a Swiss cooperative. Member firms of the KPMG network of independent firms are affiliated with KPMG International. KPMG International provides no client services. No member firm has any authority to obligate or bind KPMG International or any other member firm vis-à-vis third parties, nor does KPMG International have any such authority to obligate or bind any member firm. All rights reserved.